Questione de le Strie.

Questiones lamearū fratris Samuelis de cassinis or. minorum ob. regularis.

Q Uestionē quādā de lamijs q̄uas strigas vocāt sepenūero vētilatā cū tñ i ea nō fuerit vsq3 adhuc aptius rei vitas exposita. nūc breui cōpēdio eliquare de hac ipsa re in aio est. Agor enim ɔscie stimulo: cū videā plerosq3 p incuriā in errorē labi turpiter ac segniter. ⁊ vt i quasi prospectu sit ipsius rei alta difficultas arduas magis in corpore q̄ōnis contentas conclusiones hic subnecto. ⁊ sunt hec.

Prima ɔclō. Si diabolus inuenerit corp⁹ aptū natū moueri nec tñ dispositū potētia ꝓpinqua pōt illō assumere s3 nō mouē.

Scđa ɔclō. Si inuenit dispositū potētia ꝓpiqua p̄t assumē ⁊ mouē.

Tertia ɔclō Si inuenerit nō aptū natū nāliter moueri ⁊ dispositum supnāliter ad moueri: ⁊ illa supnālis dispō sit ad finem bonū mediatū q2 v3 possit mediare actus deformitatis q sit ipsius diaboli: tunc diabolus ⁊ pōt assumē ⁊ mouē.

Quarta ɔclō. Si sit dispositū ad finē bonum mediatū quē v3 mediat actus difformitatis hois: tūc ēt assumere pōt ⁊ mouere.

Quinta ɔclō. Si sit dispositū ad finē bonū oīo imediatū: tūc nō potest assumere neq3 mouere nec quasi testis adesse illi motui quem opatur imediate diuina vis.

Sexta ɔclō. Qñ solu3 supnāliter disponit̄: si solū moueat̄ a deo imediate: tūc est miraculū l3 intercedat p̄ntia angeli vt fcm̄ est in delatione abacuch ⁊ helie ⁊ philippi.

Septiā ɔclō. Corpus dispositū illis duob⁹ modis p̄mis nō posset de⁹ imediate mouere de potentia ordinata ne videret̄ esse imediata cā malorū culpe. de potētia vo absoluta posset q2 posset ratificare illos actus al's diuina lege ꝓhibitos p̄ter q̄ actū odij diuini ne videret̄ deus negare seipsu3.

Utrũ diabolus possit deferre hõies de loco ad locũ cã alicui⁹ maleficij ꝑpetrãdi. ⁊ vi; p° ꝙ sic tũ rõe tũ ex° sic substãtie sepate mouẽt orbes ergo ⁊ diabolus pt mouẽ corpa boiu;: añs ẽ manifestu;: ꝓbatio ꝯñe q₂ eiusdẽ nãe ẽ diabolus cui⁹ ⁊ angelus mouẽs celũ: pterea substãtie sepate siue angeli pñt se trãsferre ꝺ loco ad locũ ergo pñt trãsferre alia corpa añs ẽ oiu; theologoꝝ ⁊ p; ex euãgelio missus ẽ gabriel angelus a deo ĩ ciuitatẽ galilee ⁊c. ꝓbatio ꝯñe q₂ si pñt applicare seipos corpib⁹ ⁊ eẽ ĩ loco cũ nõ sint locabiles locatione circũscriptiua q̃tomagis pñt applicare corpa corpib⁹ qb⁹ ꝯpetit ee in loco circũscriptiue: arg. t; ꝑ locũ a mīori. Jtẽ abacuc fuit delat⁹ ab angelo ad danielẽ ꝑ lõga terraꝝ spacia ergo ⁊ ãgelus mal⁹ pt id facẽ q₂ sũt eiusdẽ nãe. Jtẽ saluator nr̃ fuit delat⁹ vt p; ex euãgelio. Jtẽ simõ magus fuit delat⁹ ꝑ aera corã nerone ab ãgelo aut malo aut bono: nõ bono q₂ nõ pugnaret aduersus aplos g° a malo g° diabolus pt deferre boĩes de loco ad locũ. Jn oppositũ arguo sic. nullus actus miraculosus ꝯcurrit ĩ ꝓducẽdo actũ peccati deferre corp⁹ nõ facilitatũ siue nõ nãlit̃ dispositũ ad deferri ꝑ aliqua terraꝝ spacia a spũ ẽ act⁹ miraculosus ergo deferre sic corp⁹ nõ ꝯcurrit ĩ ꝓducẽdo actu; peccati q act⁹ peccati ẽ postea ipse ludus. maior est nota theologo q₂ cũ miraculu; possit a solo deo cãri videret̃ deus fauẽ peccato ⁊ velle peccatũ qd ẽ ĩpossibile. ꝓbatõ mīoris p;. n. ꝙ nã hũana nõ h; hãc ꝓprietatẽ que ẽ eẽ idistĩcte ad quecũq; loca quocũq; mõ deferribilẽ. Est. n. solũ deferribilis a corpib⁹ debito mõ ⁊ debit̃ circũstãtijs adaptat̃ ad hoc vt p;. ꝙ at deferat̃ a spũ hoc nõ ẽ nãle simpl'r s; b; ꝙ aliquo mõ facilitatũ ⁊ tũc ẽt nõ sequit̃ ꝙ sit miraculosum qñ defert facilitatũ vt. j. videbit̃: q₂ tũc erit aliquo mõ nãle spũi ⁊ nõ miraculosu; ex ꝑte vtriusq;. Preterea iste act⁹ sic deferẽdi ẽ miraculosus vt ꝓbabit̃ ergo est a solo deo ꝓducibilis ergo nõ a diabolo. ꝑ. ꝯciliũ acquiren. 26. q. 4. c. epi. dicit eẽ hereticũ credẽ hmõi delationẽ vt ꝓbabit̃ declarando illud. c. ergo ⁊c. Respondeo dicendũ ꝙ ꝑs negatiua cõclusiõis ẽ ṽa ꝙ v; diabolus nõ possit deferre boĩes de loco ad locũ cã alicui⁹ maleficij ꝑpetrãdi ⁊ argumẽta ĩ oppositũ adducta optĩe ꝯcludũt ꝓ cui⁹ veritat̃ elucidatõe sciẽdũ p̃mo ꝙ actuũ ꝓducibiliũ alius ẽ volũtari⁹ ali⁹ nãlis. Uolũtarius ali⁹ ẽ nãlit̃ ordiat⁹ vt sunt hi oẽs actus quos diuia lex aut ĩpat aut ꝯmẽdat aut admittit. Alius ẽ nõ ordiat⁹ nãlit̃ vt sunt hi oẽs act⁹ quos diuia lex ꝓhibet execrat̃ ⁊ dãnat. Nãlis iteꝝ ẽ duplex. ali⁹ nãliter ordiat⁹ ⁊ eueniẽs vt ĩ plurib⁹ vt. s. h; determiatã cã;. ali⁹ ṽo nõ. isti act⁹ oẽs vt ĩ duplici dĩa ꝯstituti pñt ꝓduci alt̃o duoꝝ modoꝝ aut acti-

ue aut passiue. Actiue qdē put ꝯsideraꝛ act⁹ manare a pducēte ⁊ in eo recipi aliqd de nouo vt qñ qs pducit actū castigādi filiū ⁊ alius actuꝫ occidēdi hoieꝫ ⁊ qñ ignis pducit actū ꝯburēdi vterqꝫ.n.istoꝝ recipit de nouo aliqd i se qd nō fieret si deus ista faceret qꝛ nil de nouo reciperet. Qñ ergo isti act⁹ pducunꝛ a volūtate vl' ab agēte nāli pncipalit nū ꝙ pñt eē recte pduci nisi diuia lege aut a nā impenꝛ aut pmitanꝛ. Illi igiꝛ q vetanꝛ a diuia lege ⁊ quos nā vetat a deo solo rectificari pñt vt patuit i ātiqua lege vbi aliqñ licuit fenerari vl' tollē alienū vel hrē plures vxores vel accipē vxorē fornicariā ⁊ filia multa ⁊ vt pꝫ in his que agunꝛ ab arte suspecta qꝛ cū deus sit supra nāꝫ simpl'r ⁊ supra nāꝫ morū pt substātiā actuū substractoꝝ deformitati peccati rectificare p relationē ipsoꝝ actuū ad se ipsuꝫ volūtatē hois siue creature rōnalis dirigēdo. Quia igiꝛ tūc act⁹ al's phibiti iuberenꝛ a diuino iperio eēnt tunc recti. Secundo pricipaliter sunt pducibiles passiue vt doceri supnāl'r ⁊ trāsferri de loco ad locū aliꝛ ꝙ motu pgressiuo pprie ꝩtutis. ⁊ gnāri grādines in nubib⁹ pter ꝯsuetū morē. siue succēdi ignē in aliqua regione aeris q al's fuisset ipeditus nisi ꝯcurrisset acceleratio ab extrinseco. Et isti possunt euenire duob⁹ modis aut comitante libero arbitrio. aut non comitante vt patuit in exemplis supra positis. si pmo mō aut liberꝝ arbitrū ꝯsentit añ actū pducibilē: aut i pductōe ei⁹: aut post quoquomō ꝯsentiaꝛ. si sint actus diuina lege phibiti nō pōt illos hō suscipe nisi inique. Suppō.n. hic ꝙ sint actus subiectū receptibiles passione tātū vt est delatio de loco ad locū a spū. Ad act⁹ aūt sic suscipiēdos aut susceptiuū est nāliter ⁊ determinate ordinatū: aut nō. si prio mō. ⁊ hoc rñdeꝛ aut p agens nāle ⁊ naturaliter ordinatū ad hoc. ⁊ tūc nulla fit vis: aut p agēs nō nāle nec nāliter ordiatū. ⁊ hoc rñdeꝛ: aut illō agēs ē simpl'r cā pria ⁊ pmū agēs. ⁊ de h ēt nulla ē dubitatio theologo qn imediate pduci possit talis actus i passiuū. aut ē nō simpl'r pmū sꝫ aliqua substātia sepata: ⁊ tūc ñō pōt iprimi siue pduci talis actus imediate ab ipsa sepata nisi mediante cā nāliter ordinata ad talē actū vel effectū vt pꝫ de se qꝛ al's frustratorie eēt ordiata illa cā nālis ad nāliꝛ ageñ: qꝛ aut illa scdā cā nālis nāliter ordinata ē p se sufficiens cā: aut nō. si sic ergo adueniēte alia p se cā alia supfluit. aut nō ē sufficiēs ⁊ tūc necessario ꝯcurret alia scdā nāliter ordinata nō aūt substātia sepata: qꝛ substātie sepate nō mouent nāliter corpora aliqua: nisi orbes quos mouent motu locali. vt pꝫ ex tota phia nāli: pducit aūt p accñs applicādo agētia passis ⁊ accellerādo officiū q al's lōgo tpe pcessissꝫ. Ex hoc ifero duo. Primū ꝙ nulla cā agit

ĩmediate ad offm̄ aliquē ĩ passo nisi nāliter ordiata ad illū ꝑducen̄ vt pꝫ iductiue. Scōm ꝙ applicari ꝑ se nō pt̄ vnū agēs alicui passo nisi inueniant̄ nāliter ordinata adinuicē. Ex hoc īfero ꝙ diabolus inueniēs aliquā cām dispositā ad ꝑducen̄ affectū: ⁊ aliqđ passuꝫ dispositū ad suscipien̄ illū vtit̄ quadā arte occulta ad applicatōeꝫ amboꝝ: ⁊ rō ē q2 cū nō sit nāliter ordiat⁹ ad ꝑ se talē applicatōeꝫ oꝫ dicere ꝙ illđ agat arte acq̄sita vel idita ab initio a deo ĩ subtil'r aspiciēdo secreta nāe ⁊ exinde tanq̄ ab exemplari artes eliciēdo. Ex quo pꝫ ꝙ ille act⁹ applicādi agētia passis in demone nō posset ĩ eo ꝑduci: nisi inueniret in se demō formā illā artis siľeꝫ forme illoꝝ applicabiliū. sicut medic⁹ nō possꝫ applicare agēda passis in stomaco egroti nisi eēt ĩ rōe medici forma impssa modi sanitatis ĩtroducēde a nā: Ex quo infert̄ ꝙ forte ex forma impssa ab arte ⁊ subiecto resultat qđdā totū hn̄s ĩ se totalitatē illā alterā ab ea que resultasset ex ꝯcursu agētis ⁊ patiētis mere nāliū. ⁊ rō est. q2 agēs illud ad applicatōeꝫ illā hꝫ aliq̄d siľitudinis in passo sicut solet cā equo cā. Nō est. n. imaginādū q̄n mus ꝑductus ex putrefactōe hēat aliq̄d diuersitatis ab eo q̄ est ḡnatus ꝑ coitum q̄uis sit eiusdē spēi que diuersitas erit saltēꝫ aliqđ accn̄tale ĩsepabile lꝫ nō quarti mōi. Qn̄ igit̄ demō hꝫ in sua arte modū agēdi ⁊ patiēdi ꝑ accn̄s. q2 dū applicat agēda passis agit sic applicādo: ⁊ patit̄ sic recipiendo ĩ se nouū actū tūc hꝫ actum forme artis impsse in ĩtellectu suo: que forma est siľitudo totalitat̄ illius cōponibil' aliť elicibilis q̄ pagens ⁊ patiens nāliter applicata. Ex quo infert̄ ꝙ ⁊ si ars archimica possit eē ṽa ars: ⁊ ꝑducē accelerādo aliqđ verū cōpositū nāle nunq̄ tn̄ erit eiusdeꝫ ꝑfectōis ⁊ bōitatis cui⁹ est illud qđ ꝑducit̄ pagēs ⁊ patiēs nāle mere nāliter applicata. Ex his infert̄ ꝙ demon mouere nō pōt motu locali aut applicatōis aliqđ nāle qđ nō inuenerit dispositū ad sic moueri qūo ipse demon intēdit mouē. ⁊ rō ē q2 n̄ pt̄ mouē aliqđ corp⁹ nisi assumēdo illđ aliquo mō. ⁊ hoc n̄ facit nisi ꝑ dispōnem quandaꝫ ⁊ nālem cōueniētē. s. cū dispōne nāli demonis inest siquideꝫ in rerū quiditatib⁹ prius natura esse tales q̄ accn̄tibus vnitas esse. Hn̄t itaqꝫ ĩquātuꝫ tales aliquid similitudinis in natura cū spiritibus. ergo pn̄t illis vniri nāliter ab extrĩseco. sꝫ mouere actu nō possunt nisi inuenerint ad motū illū quē intēdūt esse disposita ꝑ nāꝫ phisicē suprā. q2 sola illa cā que efficit re' ꝑducit passionē ad sic posse moueri ⁊ n̄ nisi ĩ esse nāli ad qđ nō ē ordinata passis angelica nā: nisi illi naturali fiat dispō supnālis que nō pt̄ fieri nisi ab eo q̄ ē supra nāꝫ vt infra dicet̄ Infert̄ ēt ꝙ q2 nō ē essential'r ordinat⁹ ad talē effectū applicationis qn̄

id agit nõ iussu diuino pueniẽs actionẽ nãe: ꝛ deprauãs illã vt dictũ ẽ. est psumptuosus ꝛ latrũculus cũ ipse nõ idigeat opa talis artis. quẽad modũ hõ indiget artib⁹ mechanicis nõ deprauãtibus opus nãe. ꝛ iõ hõ vtẽs arte õprauãte opus nãe ẽt peccat ꝛ ẽ temerari⁹ ꝛ curiose agẽs. Nec obstat si dicat ꝙ sanãs p acceleratõez medicie vꝫ depuare opus nãe ꝛ ꝯñter medicia ẽ illicita. hoc nihil ẽ. qꝛ p acceleratõez illã nõ iducit ꝓ-pꝛie forma sanitatis: sꝫ ꝓhibere destitutio nãe. Et iõ medicina applica-ta agẽtia passis applicant p nãz nulla arte adulterãte formã sanitatis. Medicina. n. id agit vt agẽtia passis applicata nõ ipediant ad itrodu ctiõez sanitatis intẽdẽde ꝛ ꝯseruãde. si ergo ars ẽ talis nõ est deprauatio opis nãe. Quãdo ergo demon adiuuat aliqd vt hmõi fiat i adhibẽ do aliqua medicamia nõ depuat op⁹ nãe: sꝫ tñ qꝛ sua ars nõ dꝫ exire in opus sine iussu diuio: cũ nõ idigeat illa: ẽ nihilomin⁹ psumptuosus. Ex hoc infero ꝙ demõ ex sua subtilitate aliqñ illudit alchimicos adhibẽs ipeditiõi agẽtiũ ꝛ passoꝝ aliqd medicamis quo mediãte nã opat ꝛ fit optimũ auꝝ vel argẽtũ vt alchimici allecti' depaupent ꝛ ꝯterãt tẽpus putãtes id semp i sua arte posse euenire. Aut illud susceptiuũ nõ ẽ nãliter ordiatũ ad suscipiẽdũ talẽ formã vel effectuz. ꝛ sic nisi disponat a supnãli ꝟtute diuia que ita illud disposuit ꝙ possit in aliquo assimilari substãtijs sepatis nedũ ƒm eaꝝ nãz: sꝫ ẽt ƒꝫ supnãlia. habuerũt. n. ab initio quedã supnãlia a deo que nũc ẽt retinẽt quoꝝ vnũ est psentire potẽtiã obediẽtialẽ in creaturis erga deũ si inꝗ susceptiuũ nõ disponat ƒm potẽtiã ꝓpiã quã in illa potẽtia obediẽtiali quã ẽt hꝫ nã angeloꝝ nũꝗ angelus poterit itroducere formã illã talẽ vel effectũ. Exẽpli cã. hoiez pter agitatiõez corpis posse ferri p aera nõ pt esse in hoie p aliquã dispositiõez nãlez. ꝛ iõ diabolus nõ inueniẽs aliã dispositiõez nisi nãlem nõ poterit mouẽ sic. ꝯ aut pter nãz sine vꝫ adminiculo corpali. ꝙ si ãt rei ipsi nãli ꝺus indiderit aliqd supnãlis dispõnis. poterit diabolus corp⁹ illud assumẽ ꝛ sic mouẽ. Quãdo ergo angelus portasse dꝛ aliquẽ de loco ad locũ latõne nõ ꝯnãli ꝛ ad maiũ finẽ nõ p corp⁹. hoc iõ fuit qꝛ illd corpus delatũ ab ipso fuit supnãliter a deo dispositũ ita ꝙ occulte quodã instinctu diabolus vidẽs talẽ dispõnez ingessit se ad illud opandũ. Et hec dispõ supnãlis pt eẽ i duplici dr̃ia. qꝛ aut erit ad finẽ ñ imediate bonũ: vt patuit i corpe nr̃i saluatoris ꝙ sathanas subtilis suo acumine videns pp ingentes ꝟtutes ipsi⁹ saluatoris quez putabat esse sanctũ viꝝ posse supferri aeri: qm̃ didicit elementa ẽt parere hoib⁹ sanctis pp euz q hitat i eis igessit se vt ferret illuz p aera atqꝫ pp hoc tẽtaret. Aut

erat ad finez nõ imediate bonũ: vt q2 vz de9 tãtã gratiã gratis datã dedit alicui malo viro ꝙ tñ poterat attigere ad magnas virtutes dei si ꝑ se nõ staret: ꝛ sic illi parẽ elemẽta potuissent. ꝛ dũ illa abutiꝰ querit tentare siue exercere hoiez sanctũ. vidẽs hoc malus ãgelus ingerit se ad itroducẽdã illã formã ad quã videt illũ hoiez supnãliter eẽ dispositũ dispõne ꝓpinqua. Aut ẽ imediate ad finẽ bonũ imediate ꝯñduz nullo malo intercedẽte: vt delatio danielis p̄mo duplici mõ ingerẽ se põt diabolus scđo đo nõ. Ex hoc iferꝰ ꝙ id qđ al's fuissz miraculũ qñ. s. fuisset secut9 effect9 ꝑ illã dispõnez diuinã p̄cise postꝙ̃ diabolus vel angelus iũgit se illi sic dispõito nõ ẽ miraculũ. q2 angelũ assumẽ aliqd assimilatũ sibi i aliquo accidẽtaliꝰ opãdo hoc ẽ ei nãle: ꝛ hoiez posse recipe talẽ dispõnez est ẽt ei nãle. q2 tũc ad motũ angeli rapiꝰ corp9. sz ꝙ ꝯsequaꝰ talẽ actũ solus sine aliquo nãliter assumẽte ẽ miraculũ q2 tũc in illo actu essz sola actio diuina. actiue. n. ꝓducere actũ illũ v̄tus est solius dei ꝛ i eo q ex sui nã nunꝙ̃ p̄t hr̄e hoc tãꝙ̃ radicale mãle p̄ncipiũ. Ex hoc pz ꝙ qñ petrus ambulauit sup aquas nõ fuit portat9 ab angelo sz a sola v̄tute diuia: ꝛ sic qñ paulus fuit sub aqs. xxiiij. horis nõ fuit sibi mistrat9 aer ab angelo sz sola diuia v̄tute ꝓseruat9. Notãdũ tñ ꝙ aliquãdo assumptio angeloꝝ fuit miraculosa ꝛ hoc qñ illi assumptiõi iuncta est virtus diuia: ꝙ tũc cognoscimus qñ modus deferẽdi est ĩpossibilis oio ꝑ naturã aut alteri aut vtriqz: vt ꝙ abacuc deferreꝰ ꝑ capillũ ꝛ per tãta terraꝝ spacia i taz paruo momẽto: ꝛ sic de philippo: helia: ꝛ heliseo qui in momẽto fuerũt ab angelo delati qđ nõ capit natura hois. Ex quo infero ꝙ tali modo non potest deferre diabolus. q2 sue delationi non concurrit gratia gratum faciẽs. Et ideo non potest esse testis diuine assumptõis in homie: ꝛ tandẽ qñ diuina vis mouet id qđ nõ est aptũ natũ moueri: ꝛ mot9 eius ẽ imediate ad finẽ bonũ. q2 vz nullus malus intercedit sicut vidim9 in exẽplis añ datis: tũc illi motui nõ põt adesse malus angel9 sz bon9 dũtaxat. Ex his pz ꝙ angel9 ꝑ nãm nõ põt portare hoiez de loco ad locũ: nisi altero duoꝝ modoꝝ aut ꝑ aliqđ corpus qđ est aptũ natũ al's deferre illũ ꝑ dispõnez nãlez reptaz in hoie: aut ꝑ dispõnẽ imediate diuinã quam inuenit in eo. Prim9 modus est nãlis in vtroqz q2 angelus hz ꝑ nãz suaz vt nouerit talẽ artẽ exercere vt dcm̃ ẽ. Scđs modus est supnãlis vtriqz: q2 monstraꝰ ꝑ hoc: ꝙ ꝛ hõ ꝛ angelus recipiũt aliqd supnãliꝰ a deo siue sit bon9 vterqz siue malus: siue alter bon9 alter malus. Et cũ hoc stat ꝙ in neutro hoc sit miraculũ. q2 cuz hõ sit capax ꝑ nãm huius assumptõis ab angelo: ꝛ angelus sit capax hui9

effect⁹ ꝛ grẽ gratis date nõ erit miraculũ.cũ3 ille act⁹ delationis sit an-
geli qui mouet se de loco ad locum ex sui natura licet non naturaliter.
¶ Ex his infero ꝙ si nulla illaꝝ disponũ3 iteruenirẽt eẽ3 penit⁹ mira-
culũ3 qđ nisi a deo simpl'r fieri pt.q2 miracula nõ fiunt ad finez malum
s3 aut ad ꝓuehendos i firmos: aut ad exercendos bonos.si daref ꝙ de⁹
facẽt miracula ꝑ malos ꝯ bonos qđ tñ nõ sentio fieri: Si mõ hoc ñ ob
stat veritati catholice ifero ẽt ꝙ occulto instinctu de⁹ ꝑmittit diabolũ ali
quã formã talez in aliquo subiecto nedũ altero tm̃ illoꝝ modoꝝ itrodu
ci: s3 passi3 alterultra aut ad finez semꝑ mediate bonũ: vt qñ exercet bo
nos in se vel in alijs: vt fuit in nr̃o saluatore quẽ exercuit ꝓ nobis ꝛ i no
bis: ꝛ qñ iustitia dei manifestaf i eo q eſt ꝑparat⁹ ꝛ disposit⁹ad actũ nã-
liter: vt de eo q ꝑꝑ repletionez hũoꝝ iã est in ꝓria dispõne itroducende
forme spermati qui iõ ꝑmittif illudi vt aut exerceaf: aut humilief: aut si
forte meruerit ꝑ aliqđ peccatũ iterũ⁹ ꝓuocef ad ruinã. Exẽplũ ẽt in icu
bis ꝛ succubis. Diabolus.n.nõ ꝓduceret actũ libidinis in corpore hõis
ꝑꝑ applicatõe3 corporis aerei nisi iuenerit corp⁹hõis ita nãlif disposi-
tum. Qñ ergo est dispositũ ꝛ cũ hoc ꝯcurrit volũtatis assensus ꝛ appetit⁹
tũc q2 diuina iustitia vult vt talis ꝑ id qđ h3 ia3 nãlif expletũ virtualif
in cã possit exire i actũ.al's eẽ3 illa potẽtia nãlis frustratoria. iõ ꝑmittit
diabolũ applicare agentia passis vt ꝑfecte ꝓducaf actus ꝛ sic vt tande3
reluceat diuina iustitia que vult ꝙ ex eo ꝙ qs male vtif aut nãlib⁹ aut
supnaturalib⁹puniaf ẽt in vita.pct3.n.est maria penaꝝ ꝛ est pena pcti.
Infero ẽt ex his ꝙ ipossibile est diabolũ ferre hoies ad ludũ cũ nõ sint
nãlif neq3 supnãlif ad hoc dispositi.nãlif qdẽ nõ.q2 nulla inest passio
homini ꝙ trãsferaf đ loco ad locũ motu tali nisi ꝑ corpora: vt patuit.ꝛ
est mãifestũ recte ꝑhantib⁹supnãlif ẽt ñ: q2 isti tales vt supponif ab inq
sitorib⁹negãt deũ in ꝑncipio ꝛ ꝯculcãt crucẽ: ꝛ sunt sepenũero quedam
ignobiles vetule: aut ꝑsone idiote atq3 simplices grosse ꝛ rurales ꝛ ill'
marie fiũt hec ꝑstigia. Et ꝑterea si essent supnãlif disposite atq3 dato
ꝙ essent notabiles ꝑsone hoc fieret a deo ad aliquẽ finẽ bonũ mediate
vel imediate consequendum. Ex đlatiõe autem hmõi nullus sequif ta
lis finis: p3 q2 nõ vt ipsi đlati fiãt meliores: neq3 vt pctm̃ qđ antea in-
coatũ fuerat ꝑ volũtatẽ expleãt i carne sua ad maiorẽ coꝝ ruinã vt ma
nifestef iustitia dei: q2 illa đlatio nihil facit ad hoc.poterãt.n.ẽt i loco in
quo sunt sine moranf pcta carnalia explẽ siue blasfemaf deũ. Qđ si di
xeris hoc ẽ falsu3: q2 in illo ludo ꝯcũbũt simul licẽter ꝛ ducunt choreas
qđ ñ poss3 fieri vbi sunt.hoc nihill ẽ.q2 ducẽ choreas nõ ẽ simpl'r pct3:

nec est simplicit dispo nature nisi fm q mor. et io mala volutas suffi
ciebat in loco in quo erant. Quod aut ibi cocubat licetius hoc no est mo
strare diuina iustitia qr tuc excedut quodamo pena peccati. pena enim
peccati est q ho remordeat aliquo modo ad inchoatoez dmorsus sem
piterni alibi pficiendu: sz relaxari ad licentia hoc no est iustitie dei iu
diciuz sz furoris: qr vz fit vt no sentiunt. et sic longius fuit a comissioe ad
deu. Preterea illaz licentia poterat vnusquisqz sibi in domo ppria ve
dicare aliquo modo peccadi et actualiter vt constat interueniete opera
diaboli. et sic est blasfemia sz maior ratio cocludens est hec. Quod si vi
derent deus pparare aliquē supernaturaliter simpliciter ad peccatum
qd est impossibile. Quod aut ita esset patet qr isti ista agentes in hoc lu
do no exercent aliquez viruz bonu cuz no sit ibi disceptatio fidei aut ali
cuius alterius virtutis queadmodum fuit tepore simonis magi contra
apostolos nec et inuenit aliquid dispõnis in natura qd iclinet ad exer
cendum actuz libidinis in tali loco: dato enim q in natura hominis fit
procliuitas et dispositio ad libidine non tn vt sit in tali loco faciendam.
Quod si dixeris exercet inquisitores qui deprehedunt eoruz malitiam
hoc nihil est qr ad illoz couincenda heresiz satis est q credat diabolo
illudenti et fallenti eos in illis prophanis insomnijs et q abnegauerint
christuz et pene tota vis heresis eoz est q credunt ista portationez a de
mone que est impossibilis qr vt supra est solius poterie diuine qn. s. nul
la e dispo nalis neqz supnalis vt. s. dcm e et vt probatu est nullaz esse in
hoc casu. Ex hoc infero primo q inquisitores facietes capi eos qui ac
cusant ab istis lamijs eo qd viderint illos in ludo peccant grauissime
cum sit falsissimum et impossibile q viderint eosde sic accusatos in tali
ludo. Infero scdo q inquisitores sic credetes sunt heretici si modo p
teruiter crediderint hoies vt preferri ad luduz hmoi deferri posse. In
fero tertio q accusantes et inquisitores tenent ad restitutione fame ac
cusatoz et restitutione bonorum ablatoz. Infero quarto q accusatione
hmoi improbada nullus pot dici fauctor hereticoz imo ecouerso osen
tiendo et fauendo est fauctor hereticoz: cu faueat heresi dānate per co
cilium. 26. q. 4. c. epi. Ex his remanet probatu argumetuz in oppositu
et ex his que dicta sunt pz responsio ad argumeta principalia qr primu
pcedit quado inueniut corpora ad hoc disposita; cuiusmodi sunt orbes
qui sunt dispositi naturaliter admoueri qr vt coiter tenet sunt animati
anima quada viuete qua mediate sunt ita dispositi in potentia ppin
qua vel si hoc non recipiat sunt dispositi supnaturaliter a prima causa.

Secūdum ēt ꝓcedit de dispositione supnaturali ⁊ similiter dicēdū est ad exempla. Et q̄ inquisitores grossi atq̄ scioli nitunt̄ se cōtutari quodā palliolo cuiusdā expositiōis ipsoꝝ que est ēt nihilominus erronea ⁊ contra mentē sacri concilij ideo capitulū ipsum hic exponā inferius. Pro declaratōe itaq̄ huius capituli suppono rōnes suprapositas esse veras vt experiētia cōprobabit: q̄ quāto magis fuerint ventilate tanto magis elucesct ipsaꝝ veritas. Suppono item ꝙ in textu illius capituli inueniunt̄ isti actus equitare: pertransire: obedire: euocari. Quod igit̄ istud capitulū intendat declarare inuolutos esse errore dānissimo credētes hmōi de quibus in corpore mee questionis: arguo sic vz. neq̄ credere aliquē se obedire diane atq̄ euocari ad fuitiū deus ē hr̄ticū ergo solū eq̄tare ⁊ ptrāsire aliqua terraꝝ spacia. ꝓbatio añcedētis q̄ vt pz qñ qs facit peccatū seru⁹ est peccati ⁊ seruit peccato. Et ita dato ꝙ dyana sit nihil q̄ idolum: tamen quia in idolo seruitur diabolo. ideo credere hoc posse fieri non est hereticum. quando etiam quis alicitur a diabolo ad hmōi faciendum dicitur euocari. imo etiā nihil obstat posse sensibiliter euocari. Hec duo patent. Et p̄io primum q̄ naturaliter sumus filij ire ⁊ ꝯsequenter inclinati ad idolatriam sicut ad cetera peccata. Scōm etiam pz quia aer est in potentia propinqua dispositus vt sit sonabilis a diabolo per artem suam occultam quam nouit ratione qua supra. ⁊ aures nostre sunt etiam disposite vt ab aere suscipiant talē formam vocis: ⁊ sic pz añs. ꝯña nota: quia cum ille textus dicat illos hereticos qui putant illos actus exercere non intelligit de illis quos palam est posse produci aliquo modo naturaliter. sed d̄ illis in quibus est annexū aliquid numinis cuius modi sunt equitare pertransire. Cū enī vt visū est superius nullo modo homo sit naturaliter dispositus ad sic ferri. nec etiam supernaturaliter. quia vt supra visum est. videret̄ deus disponere simpliciter ad peccatum nullo bono fine habito: cōstat ꝙ impossibile sit diabolum ferre hmōi homines per hunc modū equitationis ⁊ pertransitionis. Et dato ꝙ supnaturaliter disponerent̄ a deo. tūc non haberet potestatem diabolus illos sic ferendi: q̄ iste actus dispositionis ⁊ lationis cum esset sine fine aliquo bono pertinente ad creaturam. sola tunc potestate diuina miraculose ferrent̄. Ex hoc sequit̄ correlarie ꝙ tunc attribuē hanc lationem alicui creature esset etiam hereticum. Nec obstat si dicatur ergo potest esse ꝙ ita sit ꝙ deus illas defferat hoc modo: q̄ hoc nihil valet. Cum supra constiterit ꝙ illi actus qui nō sunt diuina lege p̄missi aut iussi non sunt nisi a solo deo rectifica-

biles.ꝛ ꝙ ita rectificent non est credendum nisi constet ex revellatione diuina.imo plus dixerim ꝙ potentia diuina absoluta non posset hos sic ferre ad hunc finem vt blassfemarent deum.etiaꝫ postea alio bono fine per impossibile subsecuto:cum deus non possit contra primum manda tum prime tabule.quia al's negaret seipsum quod est impossibile.Con firmat᷑.Nullus credens aliquid posse fieri cui ex natura rei non repu gnat posse fieri.censeri pōt hetic⁹.hō credēs seipꝫ fuire diabolo ꝛ euo cari ad fuitiū ei⁹ ē credens aliqd posse fieri cui ex natura rei ñ repugnat posse fieri.ergo talis non ē hetic⁹.sꝫ cū tex.inoluat talem hēsi.ergo per illos duos primos actus.probo nunc per impossibile sic.Nullus credēs aliquid posse fieri.cui ex natura rei nō repugnat posse fieri:censeri pōt esse hereticus.lamia existimans se deferri corporaliter a demone prout in textu ꝯtinetur credit aliquid fieri cui ex natura rei nō repugnat fieri ergo lamia non est heretica.consequens est falsum ꝛ hereticum.ergo ꝛ antecedens:probatio maioris:tum qꝛ nullibi inuenitur prohibitū hu iusmodi posse credere que de sui natura nō repugnat posse fieri:quia que a deo sunt ordinata sunt vt inqnit Paulus. Tum qꝛ nō est prohi bitum scire quicquid est vel potest esse:cum talia sint obiectum intelle ctus.mior est aduersarij:qui dicit ꝙ ad hoc ꝙ censeant᷑ heretice opor tet concurrere omnes illos actus:vꝫ equitare:pertransire:seruire:euo cari.modo probatum est ꝙ seruire ꝛ euocari non sunt actus prohibiti immo possibiles.ergo cum illos non sit prohibitū credē ergo nec etiaꝫ equitare ꝛ pertransire.probatio falsitatis ꝯsequentis: qꝛ tūc videretur concilium errasse.ꝛ consequenter christum dixisse mendaciū qui dicit vobiscum sum vsqꝫ ad consumationē seculi:ꝛ quoniam aliqui fatui ha bent hanc fugam quia dicunt illud concilium non fuisse canonice cele bratum oporteret ipsos hoc probare:qꝛ qua ratione dicūt illud nō fuis se canonice celebratum:eadem ratione dicam ꝛ de ceteris.constat enim illud capitulū habere glo.nec computari inter palleas ꝛ esse solēniter canonizatnm inter decerta pontificū.ꝛ iteꝫ si considerent᷑ rationes que supra tacte sunt.ꝓculdubio teste conscientia reuocabit se omnis errabū dus seposita proteruia que maxime solet tenere captiuos eos qui miser rime prolapsi sunt qui si resipiscunt ostendunt se non fuisse malignos ꝛ proprio iudicio condemnatos.ꝙ si tamen distinguerent᷑ de obedientia ꝛ seruitio ad quod euocari videntur iste lamie:qꝛ vꝫ obediētia alia est que est affectio voluntatis coniuncte deo:vt inquit Ansel. Alia est que est debita reuerentia minoris ad maioreꝫ:ꝛ tunc arg.superius facta cō

cederent de obedientia scdo modo dicta non autem de obedientia prio modo dicta. et sic oportet omnia illa simul concurrere vt posset censeri quis esse hereticus. hoc nihil valet: qr imo tunc hoc adiuuat argumeta mea qr euocare ad obedientiam talem nulli competit nisi soli deo: et sic illud etiam solum per se si crederetur fieri a diabolo faceret heresim et non minus si putaretur q talis obedientia competat diabolo. imo plus dixerim q si etiam obedientia scdo modo dicta et proprie sumpta acci piatur pro ea obedientia que est informata charitate. sic etiam soli deo competit: nec alteri valet attribui. Qd eniz quis vere obediat superiori suo. hoc est soli deo et sicut supra. In argumetis igitur intelligeba de obe dientia in diabolum que est inobedientia dei. et illud idem intelligo de seruitio. Et hec de questione dicta sufficiant quam sacrosancte romane ecclesie iudicandam submitto. et interim donec aliud ab eadez determi natuz no fuerit firmissime teneo qd superius annotaui.

¶ Editum a fratre Samuele de cassinis or. minor. ob. regularis die. 6. May anno. 1504.

Errores in hoc libello.

¶ Carta secuda linea. 49. suppono. linea eadez solum. eadem passiue. linea. 61. dupliciter. linea. 63. dupliciter. linea. 73. effectum.

¶ Carta tertia linea. j. effectum. 4. effectu. in. ii. agentia. 19. agentia. 23. alchimica. 34. passim. 44. prohibet. 62. aera. Omissa i linea. 71. ante li. vt patuit. et hoc duplr primo. Omissa in. 74. ante li. aut erat et sic finis malus ipsius diaboli sub bono dei.

¶ Omissa in carta. 4. li. 6. ante li. aut est imediate et sic finis malus ip sius hominis sub bono dei. 46. alterutra.

¶ Carta. 4. linea. 4. remorsus. 6. sentiat. li. eadez couersione. 16. sic. 46. damnatissimo. 48. eius.